

Người Mẹ Nuôi

Nguyễn Thị Mắt Nâu

Mẹ ơi sống ở trên đời

Nếu không còn mẹ, một đời đắng cay

Ngày nào cũng thế, bà Lan thu dọn mớ đồ may cũng hai giờ sáng. Dọn mặt bàn máy, đậy máy may bằng mảnh vải màu, đẩy cái ghế vào lòng máy, sau đó bà đứng thẳng người, chống hai tay vào phần eo, bẻ qua bẻ lại năm bảy cái - Một động tác thư giãn sau nhiều giờ cặm cụi trên chiếc máy may.

Thu đã ngủ - Ngày mai Thu lãnh bằng tốt nghiệp, bà giục con ngủ sớm hơn thường lệ. Căn nhà nhỏ. Hai mẹ con hủ hỉ, đùm bọc chất chiu. Thảo, chị của Thu, đã lấy chồng. Thu đi học, buổi tối về, phụ bà vất vả - Mớ đồ nhận may gia công với cái giá rẻ mạt, một đường may được tính bằng cents - Tuy biết thế nhưng bà chẳng biết làm nghề gì, cứ đắp đổi thế này, thôi thì vẫn lo cho Thu đi học được. Về phần Thu, biết mẹ cực khổ nuôi mình nên yêu thương mẹ nồng nàn. Vì thế, tuy vất vả, nhưng bà Lan lúc nào cũng tươi, cho không khí gia đình tươi vui, nhẹ nhàng hạnh phúc và cả hai mẹ con hạnh phúc. Thu yêu mẹ, bà Lan cũng thế yêu Thu, hạnh phúc trong tình yêu của con, hy sinh không quản ngại. Mỗi lần Thu đau, chứng đau đầu kinh niên, bà lo lắng - Bà sợ Thu vất vả như mẹ nó, chị ruột của bà.

...Ngày tháng qua đi, bao nhiêu gian khổ. Thảo và Thu khôn lớn. Thảo đã được gả chồng. Thu vừa xong đại học, bà Lan thập phần sung sướng. Bà vui vì hai lẽ, lẽ thứ nhất, đồng đồ may sườn sẽ hơn thường lệ, bà nghĩ tới số thù lao kha khá sẽ sắm cho Thu ít quần áo có vẻ thời trang một tí, quần áo Thu đang mặc kiểu cọ đã xưa cũ lắm rồi. Niềm vui thứ hai lớn hơn, ngày mai Thu lãnh bằng tốt nghiệp. Là công lao khuya sớm, là phần thưởng của tình bà áp ủ yêu con. Bà nhìn Thu ngủ trong yêu thương triu mến, nằm xuống cạnh con, lòng dậy lên niềm vui sướng - Trồng cây đến ngày kết trái, bà hạnh phúc nôn nao đến không ngủ được... Rồi bà nghĩ về quá khứ, quá khứ của một mối tình đầu tưởng đã chết... đêm nay bỗng hiện về... Thấp thoáng trong tâm tưởng, hình ảnh dòng sông phản chiếu ánh hoàng hôn, con đường ngập lá, những cảnh hoang tàn của một thời hèn hò xa như cổ tích... Để hai hàng nước mắt lặng lẽ chảy vào con tim cảm nín đầy nhân bản. Phải, ngày ấy cũng một thời con gái mộng mơ tình tứ, cũng ươm mơ dệt mộng cho mối tình đầu. Tình yêu thời trẻ, lao xao như lá xanh, bông bành như nắng lụa và nồng nàn như máu đỏ trong tim... Đột nhiên chị bà mất. Người chị đó là mẹ của Thu, của Thảo bây giờ - Chị Na, người chị ruột yêu thương, đã thay mẹ chăm sóc em là bà, mà bà Lan vẫn thường đùa với chị:

- Chị là mẹ thứ hai. Yêu em như người mẹ... vì mẹ mình mất sớm.

Thế mà sau một cơn đau đầu, chị đã mất, để lại Thảo và Thu.

Bà yêu chị Na như mẹ. Yêu cháu như con - Phân vân trước cảnh gà trống nuôi con của người anh rể hiền lương tốt bụng. Bà sợ cháu cô cút, lo cháu gặp cảnh mẹ ghẻ con chồng nếu anh rể đi bước nữa, đồng thời xót xa khi liên tưởng chính mình cũng mồ côi, mất mẹ... Lại thêm bà ngoại của bà... cổ xưa ghê lắm... nào biết cháu đang yêu, mà có lẽ chẳng bao giờ các cụ bà thời ấy biết trong đời có chuyện tình yêu! Để trong những đêm trở giấc, nghe bà ngoại khóc chị Na - kể về hình ảnh chị Na ôm chặt lấy em trong ngày mẹ mất... bây giờ chị Na cũng chẳng còn! Bà Lan trấn trở, khắc khoải về sự bất hạnh của những đứa con mất mẹ, để rồi sau nhiều ngày suy nghĩ, bà cắn răng hi sinh mối tình đầu - Bà báo cho người yêu biết sẽ ở vậy, ôm ấp cháu thành con. Những ngày tháng đầu tiên, dì ruột trở thành mẹ nuôi như bà, đôi khi tiếc nuối, buồn và khóc - Những giọt nước mắt đầy mâu thuẫn.

Thời gian trôi đi, tình thương gắn bó, nhìn hai con trưởng thành, bà cố quên mọi suy nghĩ, hạnh phúc vì thấy con hạnh phúc, dần dần buồn thương cũng nguôi ngoai. Đến nay, anh rể cũng chẳng còn - Anh qua đời sau sáu năm chị Na khuất núi -. Trước khi nhắm mắt anh đã nói với bà những lời tình nghĩa tri ân. Ông tri ân cái hi sinh to lớn của người dì đã thay chị nuôi cháu thành con và nói điều ấy với hai người con hiếu để của ông - Bà Lan đã khóc và thấy sự hi sinh của bà xứng đáng. Ngày Thảo lên xe hoa, Thảo đã ôm dì nước mắt:

- Mẹ đã cho chúng con nhiều quá. Một đời hi sinh của mẹ, con không thể nào quên.

Bà đã ôm lấy Thảo, lịm đi trong nước mắt, để vừa quên vừa nhớ một quá khứ dị kỳ. Trong bà là mâu thuẫn, là hạnh phúc pha lẫn đắng cay, là ký ức hoang tàn, là hi sinh, là bao dung, là lãng quên, và cất dấu.

Ngày mai, Thu tốt nghiệp ra trường – Bà nằm mãi, chống tay ngồi dậy. Bước tới trước bàn thờ chị - Hình chị Na đã ngả màu vàng, hình anh rể rất nhỏ kể bên cũng thế. Màu vàng úa của hai dư ảnh như một tàn phai của thời gian hờ hững. Bà nức nở gọi thầm:

- Anh chị còn đó, hay đã đầu thai kiếp khác?

Và lòng bà chông chất ngổn ngang những hình ảnh một thời dĩ vãng...

Người tình đầu của bà cũng đã qua đời tháng trước. Ông vẫn một mình, chờ bà trong câm nín... Trong một thoáng, bà thấy mình có lỗi và tê tái. Mảnh tâm hồn tưởng đã chết khô, nay bừng sống dậy. Bà gục xuống trong đêm - Ôi sân khấu cuộc đời!!! Một hồi lâu như thế, ngừng lên nhìn ảnh chị, bà lâm râm khấn với ba người:

- Chi Na, em đã thay chị, ôm ấp, yêu con và nuôi con khôn lớn. Hồn thiêng của anh chị hãy cười và an nhiên siêu thoát... Và người yêu ơi, xin tha lỗi!

Khấn xong bà khóc. Khóc cho tâm nguyện nuôi con thay chị giờ trọn vẹn, và khóc cho quá khứ, cho hi sinh câm nín của một mối tình.

Thu ra trường. có việc làm, nũng nịu ôm cổ mẹ:

- Mẹ này. Con làm có tiền rồi, mẹ nghỉ đi may, hoặc chỉ may ít thôi mẹ nhé!

Bà Lan nhẹ nhàng thủ thỉ:

- Rồi con sẽ có chồng như chị Thảo. Mẹ làm việc cho vui. Bao giờ có cháu, mẹ trông cháu và không làm gì nữa... À, Tiến vẫn chờ con đấy chứ?

Thu thẹn thùng nói nhỏ:

- Dạ, anh Tiến vẫn chờ con.

Bà Lan cười nụ tinh ranh hỏi:

- Hai con vẫn yêu nhau chứ?

Thu cúi đầu vào mẹ:

- Vẫn yêu mẹ ạ... Nhưng vẫn là yêu mẹ nhất!

Qua hình ảnh Thu, Bà Lan sống dậy thuở yêu đương thời trẻ. Ôm Thu vào lòng, bà lắc đầu xua đi cái trần trở hi sinh tự nguyện, một hi sinh bà cho là xứng đáng. Quá khứ là im lặng, là lãng quên trong hạnh phúc và nhen nhúm muôn ngàn khắc khoải trong một con người - Quá khứ cũng đầy ắp bao dung và tình yêu thương ruột thịt. Bà Lan lịm đi trong vòng tay con gái.

Sáu tháng sau, Thu đang dự tính với bà Lan về hôn nhân với Tiến, ánh mắt Thu long lanh như bà đã long lanh, nụ cười e ấp như bà ngày xưa e ấp... thì Thảo bộc phát chứng đau đầu và... qua đời trong đột biến. Nhìn hai cháu nhỏ (con của Thảo).. bà thoát rùng mình. Bà nghĩ đến những điều mâu thuẫn. Nghĩ đến nghiệp và duyên. Bà thương cháu ngoại, bà thương con gái, bà nghĩ đến người xưa, rồi hình dung hình ảnh bà ngoại của bà năm xưa vật vã khi nghe tin mẹ mất sớm - Người tóc bạc khóc kẻ tóc xanh - Bà im lặng, như mấy mươi năm im lặng trong mối tình câm nín của một **NGƯỜI MẸ NUÔI** máu thịt. Bà chẳng biết mình cười hay khóc, khi nghe Thu quyết định hi sinh mối tình đầu với Tiến để ở vậy... yêu thương chăm sóc hai đứa con cô cút của Thảo, chị mình.

Lịch sử tái diễn. Định mệnh cuộc đời

Bà nhìn Thu trong lòng khó hiểu.

Ôi... sân khấu cuộc đời.

Xa xa vọng lại lời thơ não lòng trong mùa lễ Vu Lan báo hiếu.

Nguyễn Thị Mát Nâu